

Raadsvoorstel

Onderwerp Floresplein kloppend hart
Steller/telnr. Dony Duifhuis / 8178 Bijlagen 2

Registratienummer 321437-2023
Classificatie Openbaar Geheim Vertrouwelijk (bij gebruik van
persoonsgegevens)

Portefeuillehouder Van Niejenhuis

Langetermijn agenda (LTA) LTA ja: Maand 12 Jaar 2023
Raad LTA nee: Niet op LTA

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de kosten voor de herinrichting van de Floresstraat vast te stellen op € 2.050.000,--;
- II. voor de uitvoering van het project een uitvoeringskrediet van € 2.050.000,-- beschikbaar te stellen en dit te dekken uit:
  - a) Regiodealmiddelen (€ 500.000,--),
  - b) extra beleidsmiddelen: 'Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen' (€ 300.000,--),
  - c) structurele middelen Wijkvernieuwing (€ 1.250.000,--),
- III. de kapitaallasten van € 65.875,-- te dekken uit de structurele middelen 'Intensiveringsmiddelen voor Verplaatsen' (€ 12.750,--), en de structurele middelen Wijkvernieuwing (€ 53.125,--), ;
- IV. de gemeentebegroting 2023 op deelprogramma-niveau overeenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

De riolering in de Indische Buurt wordt vervangen door een gescheiden rioolstelsel. Hierdoor ontstaat de kans om vanuit de wijkvernieuwing te werken aan een andere inrichting van het Floresplein/de Floresstraat. De straat nodigt met zijn strakke asfalt uit om met gemak 50 km/h te rijden, vaak nog wel harder, waar de maximale toegestane snelheid op 30 km/h ligt. Door deze inrichting en het gebruik splijt het Floresplein de Indische buurt in tweeën, waar deze eigenlijk bedoeld is als verbindende factor. De straat moet weer het sociale hart worden van de wijk. Door de weg te versmallen, flink veel groen toe te voegen en bestaand groen te verbeteren, ruimte te creëren voor de voetgangers en het toevoegen van ontmoetingsplekken, maken we het gebied verkeersveiliger, vergroten we de sociale cohesie en verbeteren we de leefkwaliteit in de wijk.

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

De riolering in de Indische buurt wordt vervangen door een gescheiden rioolstelsel. In straten waar de bestrating hiervoor helemaal opgebroken moeten worden, ontstaan kansen om kritisch te kijken naar de huidige inrichting. Dat is in het geval van het Floresplein en de Floresstraat een welkome kans. Het betreft hét centrum van de Korrewegwijk. Een grote wijk bestaande uit de 3 buurten de Hoogte, Indische buurt en Professorenbuurt, waarvan grote delen beschermd stadsgezicht zijn en een wijk die onderdeel is van de wijkvernieuwing omdat het fysiek en sociale aandacht nodig heeft.

Het Floresplein/de Floresstraat ligt centraal in de wijk tussen de Bedumerweg en de Korreweg. Een stedenbouwkundige parel met een prachtige vijver, omringd door een park en hoogwaardige gebouwen en straten. Echter heeft het zijn allure als centrum de afgelopen decennia wat verloren door concurrentie van winkelcentrum de Beren, leegstaande panden en bouwgronden en een achterblijvende openbare ruimte.

Maar er wordt hard gewerkt het centrum nieuw leven in te blazen als hart van de wijk, met meerdere sociale voorzieningen als het Floreshuis, het Pand, de Moskee, Jasmijn, speeltuin DIB en verschillende winkels. Als het lukt de krachten te bundelen en samen te brengen met een aantrekkelijke ruimte rond het park en de vijver, kan het Floresplein weer het trotse wijkcentrum worden voor alle bewoners, ongeacht leeftijd, afkomst of leefomstandigheden.

Er moet nog wel veel gebeuren, om te beginnen bij de verkeersstructuur. De rijbaan fungeert nu als aanrijroute voor bewoners van de Korrewegwijk om snel de Bedumerweg te bereiken. Niet alleen bewoners, maar ook forenzen die de drukte op de Sumatralaan willen mijden. Officieel geldt een maximale snelheid van 30 km/h. Maar door de huidige inrichting is er maar een enkeling die zich daar aan houdt. De straat nodigt met zijn strakke asfalt uit om met gemak 50 km/h te rijden, vaak nog wel harder. Een korte enquête onder gebruikers laat zien dat velen niet bekend zijn met de maximale snelheid van 30 km/h en omwonenden geven aan dat de veel te harde snelheid het woongenot ernstig schaadt. Door deze inrichting en het gebruik splitst de Floresstraat de Indische buurt in tweeën, waar deze eigenlijk bedoeld is als verbindende factor. Vanuit de wijkvernieuwing ligt daarom ook de wens om van het Floresplein weer de huiskamer van de Indische buurt te maken.

Kader

Naast de rioleringsopgave en de wens vanuit de wijkvernieuwing, ligt er ook een opgave vanuit de mobiliteitsvisie. Het herinrichten van het (auto)verkeersnetwerk van 50 naar 30 km/uur en het herwinnen van de openbare ruimte speelt een prominente rol binnen de mobiliteitsvisie. Het terugbrengen van auto- en fietsparkeren in de openbare ruimte en het daar waar mogelijk versmallen van de rijbaan leidt tot meer ruimte voor groen, sporten, spelen en ontmoeten en levert op die manier een positieve bijdrage aan de leefkwaliteit en de gezondheid. Om deze redenen is de herinrichting van het Floresplein (en daarbij ook de Floresstraat) ook opgenomen in het uitvoeringsprogramma ‘Doorwaadbare Stad’.

In de ‘Nieuwe Ruimte – Ontwerpleidraad Leefkwaliteit Openbare Ruimte’ staan richtlijnen voor het ideaalbeeld van de diverse straten in de gemeente. De Floresstraat valt onder de noemer “woonstraat vroege uitbreiding”. De handvatten die geboden worden in de leidraad zijn uitgangspunten voor de herinrichting van de Floresstraat.

Alhoewel Warmtestad op het moment vooral de focus heeft liggen op de wijken Paddepoel en Selwerd voor het aanleggen van het warmtenet, zijn zij al wel aan het kijken naar de toekomst. De Korrewegwijk valt ook binnen dit toekomstbeeld. Om te voorkomen dat de straat binnen een aantal jaar weer compleet opgebroken moet worden voor het aanleggen van het warmtenet, zullen we in dit project in samenwerking met Warmtestad alvast ruimte reserveren voor het aanleggen hiervan.

Het groenplan ‘Vitamine G’ omschrijft onze ambities voor onder meer het versterken en vergroten van meer groen in de stad, meer klimaatadaptief maken van openbare ruimte en het versterken van ecologische structuren. Het Floresplein en de Floresstraat leent zich uitstekend voor deze opgave.

Vanuit verschillende programma’s ligt er dus een opgave in dit gebied. Met de herinrichting van het Floresplein koppelen we deze opgaves om tot één integraal ontwerp te komen. Een ontwerp waarmee het Floresplein (en de Floresstraat) verkeersveiliger, klimaatbestendiger en leefbaarder wordt. Een (verkeers)veilige zone waarin bewoners en bezoekers ongestoord hun boodschappen kunnen doen, kunnen relaxen bij de vijver, langs kunnen gaan bij het Floreshuis, het Pand

of de Jasmijn, waarbij ook de weekmarkt die er elke woensdag staat meer betrokken wordt bij de omgeving. Een sociaal centrum in de wijk voor iedereen, waarbij de sociale cohesie groot is.

Argumenten en afwegingen

Voor u ligt het concept voorlopig ontwerp voor het plangebied, zoals deze is voorgelegd aan de buurt en globaal is doorgerekend. Onderdelen zijn nog in onderzoek naar aanleiding van feedback en details komen in de uitwerking naar definitief ontwerp, maar de basis staat en daarmee kunnen we verder.

Met de herinrichting zetten we in op het toevoegen van kwaliteit in het gebied op verschillende aspecten:

Snelheid beperken

Door het versmallen van de rijbaan over de gehele lengte tot een breedte van 5 meter in combinatie met afwijkende bestrating op de kruisingen, halen we de snelheid uit het (auto)verkeer. Ook vervangen we het nu aanwezige asfalt door klinkers. Daarnaast zorgt het toevoegen van de bomenrij aan de zuidzijde van de Floresstraat voor een visuele belemmering, waardoor verkeer sneller afremt zodra ze van de Bedumerweg de Floresstraat inrijden.

De kruising met de Korreweg is onderdeel van het project Fietsstraat Korreweg. Er is afstemming met deze projectgroep om zo de ontwerpen op elkaar aan te laten sluiten.

Ruimte voor de voetganger

Door het versmallen van de rijbaan kan op veel plaatsen het trottoir verbreed worden, waardoor meer ruimte ontstaat voor de voetganger. Om de samenhang tussen de verschillende sociale functies te benadrukken leggen we verhoogde plateau's aan waarbij we de trottoirs rondom verbinden en richting het park. Door het juiste materiaalgebruik wordt duidelijk aangegeven dat dit het domein is van de voetganger. Hier kunnen ze veilig oversteken en is het overige verkeer te gast.

Daarbij speelt ook de nieuwe trappartij bij de vijver een grote rol. Het parkgedeelte wordt hierdoor veel meer betrokken bij de straat en -samen met het aanleggen van nieuwe wandelpaden- daardoor hopelijk ook meer gebruikt. Een bijkomstig effect hiervan is de verhoogde sociale veiligheid.

Karakter en kwaliteit versterken met veel groen

Het toevoegen van de bomenrij aan de zuidzijde van de Floresstraat heeft niet alleen een snelheidsbeperkende werking. Ook herstellen we hiermee de gaten in de bestaande boomstructuur en geven we daarmee de straat haar laankarakter weer terug. Deze bomenrij zetten we door over de gehele lengte van de straat, tot aan de Korreweg, met variaties bij de pleinen. Ook planten we extra bomen op verschillende plekken in het plangebied. Zo kunnen we ongeveer 50 bomen toevoegen aan het bestaande bomenarsenaal van de gemeente.

Naast het planten van meer bomen leggen we ook meer plantvakken en groenstroken met kleurrijke beplanting dat de biodiversiteit versterkt aan. Dit zorgt niet alleen voor een visuele verbetering, maar helpt ook bij het tegengaan van hittestress en wateroverlast.

Daarnaast wordt op sommige plaatsen het groen juist weer verdund of verwijderd om belangrijke plekken beter met de omgeving te betrekken. Zoals de afgelegen ruimte voor de Sionskerk/Moskee waar de weekmarkt en braderieën plaatsvinden of de té verborgen zithoeken rond de vijver wat zorgt voor overlast.

Met een zorgvuldig ontwerp creëren we een groener, aantrekkelijker en samenhangend gebied.

Leefkwaliteit verhogen

Voorgenoemde maatregelen zorgen al voor een nieuwe, frisse uitstraling, wat over het algemeen ten goede komt van de beleving van gebruikers. De plateau's zorgen ook voor een veiligere verbinding tussen beide straatkanten van het Floresplein. Met het toevoegen van een duidelijke toegangspoort krijgen het Pand, het Groenhuis en speeltuin DIB meer zichtbaarheid (en bekendheid), waardoor ook deze functies beter betrokken worden bij het hart van de wijk.

Door het toevoegen van meer zitgelegenheid geven we jong en oud de ruimte om te genieten van het buiten zijn. Met het verbreden van het trottoir ontstaat er meer ruimte voor het Floreshuis voor een vergroot terras, waar mensen op een laagdrempelige manier onder het genot van een kop koffie elkaar kunnen ontmoeten.

De Floresvijver

De Floresvijver wordt veel gebruikt door vissers en watervogels. Op mooie dagen vleien ook enkele bewoners zich neer in het gras rondom. Maar het park is sleets. Bosschages zijn te groot, eentonig en niet mooi aansluitend. De verborgen trappartij aan de noordkant staat al jaren bekend als overlastplek. Het gras is vaak drassig, het wandelpad ligt snel onder de ganzenuitwerpselen en er zijn te weinig bankjes. De vijver verdient het om een centrale plek op het Floresplein te krijgen waar iedereen gebruik van wil maken. Door het uitdunnen en herstellen van de bosschages, het bijplanten van meer kleurrijke beplanting dat de biodiversiteit versterkt, het toevoegen van nieuwe wandelpaden en het plaatsen van meer

ontmoetingsplekken, krijgt de vijver meer allure en geeft het een versterkt gevoel van sociale veiligheid. Met de nieuwe trappartij aan de noordkant wordt de vijver beter betrokken bij het voetgangersgebied en het Floreshuis. Mensen kunnen met hun kopje koffie of vers gehaalde broodje makkelijker even langs de vijver lopen. Daarbij wordt het park ook een veilige route voor kinderen op weg naar speeltuin DIB en het Pand.

We zijn nog bezig met het nader ontwerpen van de vijver. We zien hier namelijk kansen om de verbinding met het Floresplein en de uitstraling hiervan te verbeteren. Deze plus moet extra kwaliteit toevoegen aan de verblijfsruimte rondom de vijver aan de noordkant. Te denken valt aan een of meerdere kunstobjecten of het uitbreiden van de trappartij zodat men hier ook op kan zitten. Deze plus moet nog verder worden uitgewerkt.

Driehoek Javalaan

Het pleintje bij de kruising Javalaan/Floresstraat krijgt een impuls. De voetbalkooi die hier staat wordt weinig gebruikt en geeft het gebied een stenige uitstraling. Enkele jaren geleden zijn hier bij een storm een paar markante bomen omgewaaid, waarbij deze voetbalkooi ook flink beschadigd raakte. De schade is hersteld door stadsbeheer, maar niet verbeterd. Samen met de jeugd uit de buurt en de ontwerpers wordt gewerkt aan een ontwerp voor een aantrekkelijke speel, sport en ontmoetingsplek. Vanuit de bewoners is een initiatief naar voren gekomen om een picknicktafel in de stijl van Anno Smith aan te kleden. Deze picknicktafel zal een plek krijgen op de driehoek Javalaan.

Marktpllein

Het pleintje bij de moskee fungeert nu als parkeerplaats waar elke woensdag de weekmarkt op staat en waar elke vrijdag veel mensen samenkomen als de dienst van de moskee afgelopen is. De weekmarkt bestaat op dit moment hooguit uit 2 kraampjes, maar bewoners en het marktwezen hebben wel uitgesproken hier meer leven in te willen blazen. De functie als parkeerplaats blijft belangrijk, vooral voor de Celebesstraat waar de parkeerdruk enorm is. Daarom behouden we het parkeren maar voegen wel meer kwaliteit toe door een pleinontwerp met meer open relatie met de omgeving, zitgelegenheid en groenvakken. Daarbij houden we ook ruimte voor weekmarkten, braderieën en bijeenkomsten.

Door het verplaatsen van de zichtlijnen stimuleren we voetgangers om via het zebrapad over dit plein hun weg te vervolgen richting het Floresplein. Zo wordt het plein ook beter gebruikt als er geen speciale gebeurtenissen zijn.

Over deze special moet nog een ontwerpslag plaatsvinden. In eerste instantie was het idee om de bosschages onder de eerste rij bomen te verwijderen en een half-verharding aan te leggen, maar dit blijkt technisch nog een uitdaging. Dit is een van de onderzoeken die nog lopen.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Het ontwerp is tot stand gekomen met de inbreng van bewoners, ondernemers en organisaties. Al in een vroeg stadium van het ontwerpproces hebben we de ondernemers en organisaties gevraagd om hun wensen, knelpunten en ideeën te uiten voor het Floresplein. Bij deze gesprekken werd vooral aandacht gevraagd voor de verkeersveiligheid en de zichtbaarheid van de voorzieningen. Veilige looproutes voor vooral de kinderen verdienen daarbij extra aandacht. Daarnaast wilde men het park meer betrokken hebben bij de rest van de straat en moet het plein bij de moskee een impuls krijgen. Een grote wens van het Floreshuis is meer ruimte voor een terras voor de deur, zodat alle mensen van de wijk op een laagdrempelige manier elkaar kunnen ontmoeten.

De bewoners rondom de Floresstraat/Floresplein zijn gevraagd aan de hand van een plattegrond hun wensen en ideeën te delen. Tijdens dit ontwerpcafé kwam, naast de verkeersveiligheid, vooral de wens naar voren voor meer groen en ontmoeten. Ook werd aandacht gevraagd voor een andere invulling voor de driehoek Javalaan, welke momenteel amper gebruikt wordt door de kinderen. Bewoners gaven aan dat zij zich thuis voelden in de wijk, maar dat de straat zeker wel een nieuwe uitstraling verdient.

Aan de hand van deze input is een schetsontwerp opgesteld waarin we alle genoemde elementen zoveel mogelijk verwerkt hebben. Dit ontwerp is in juli 2023 voorgelegd aan alle bewoners, belangenorganisaties en ondernemers in de wijk. Op enkele verbeteringsuggesties na, werd het ontwerp omarmd door de ruime meerderheid van de mensen die langskwamen of schriftelijk gereageerd hebben.

Alle binnengekomen reacties zijn terug te vinden in het participatierapport.

Financiële consequenties

Het voorlopig ontwerp is geraamd en inclusief het vervangen van de riolering is het totaalbedrag hiervan € 4.987.874,-. Hierbij is rekening gehouden met een onzekerheidsmarge van 25%. Een indexatiereservering op basis van de inflatieprognose is meegenomen in de raming. De raming is opgesplitst in kosten voor het vervangen van het riool (Stadsbeheer) en kosten voor de herinrichting (Standontwikkeling). Deze kosten zijn respectievelijk € 2.479.231,- en € 2.426.378,-. Voor de kosten voor het vervangen van het riool heeft uw raad al middelen beschikbaar gesteld via het GRWP.

In het voorlopig ontwerp gaan we uit van 52 extra bomen. Het programma Leefkwaliteit reserveert een bedrag voor het planten van een gedeelte van deze bomen. Voor de overige bomen zien we mogelijkheden om RWS te laten bijdragen. Dat komt omdat voor de realisatie van de Gerrit Krol brug mogelijk meer bomen gekapt moeten worden dan er plekke terug gepland kunnen worden. Uit de BEA moet blijken hoeveel bomen RWS kan bijdragen aan het project Floresstraat. Mogelijk kan RWS voorzien in alle bomen die in het VO zijn opgenomen. In dat geval is de bijdrage vanuit Leefkwaliteit niet nodig. Mocht de Gerrit Krolbrug wel geheel aan zijn herplant verplichting kunnen voldoen dan gaan we op zoek naar additionele financiële middelen. Besluitvorming over de herplant verplichting Gerrit Krolbrug zal betrokken worden bij de vaststelling van de benodigde BEA in het college van B&W. Uw raad wordt hierover geïnformeerd.

Voor u ligt het voorstel op basis van het voorlopig ontwerp. We zijn nog bezig met het nader ontwerpen van de vijver. We zien hier kansen om de verbinding met het Floresplein en de uitstraling hiervan te verbeteren. Deze plus moet extra kwaliteit toevoegen aan de verblijfsruimte rondom de vijver aan de noordkant. Te denken valt aan een of meerdere kunstobjecten of het uitbreiden van de trappartij zodat men hier ook op kan zitten. Deze plus moet nog verder worden uitgewerkt. Wij hebben hiervoor een PM post opgenomen. De komende weken wordt dit nader uitgewerkt en kunnen we het daadwerkelijk op geld zetten. We zien hiervoor de ruimte binnen het budget van de wijkvernieuwing.

Het onderdeel herinrichting wordt gefinancierd uit de volgende budgetten:

Wie	Bedrag
Regiodeal	500.000
Programma mobiliteit	300.000
Bomen	PM
Programma wijkvernieuwing	1.250.000
Kansen omgeving vijver	PM
Totaal	2.050.000

De middelen vanuit de Wijkvernieuwing (€ 1.250.000) worden structureel gedekt vanuit de coalitieakkoordmiddelen. De wijkvernieuwing heeft een structureel budget van 5 mln. waar onder andere kapitaallasten voor investeringen uit gedekt worden. Het budget voor het Floresplein genereert op jaarlijkse basis een kapitaallast van € 53.125,- die drukt op de beschikbaar gestelde 5 mln. Dit leidt tot de onderstaande begrotingswijziging.

Begrotingswijziging Investerings 2023						
Floresstraat						
Betrokken directie(s)	PWW					
Naam voorstel	Floresstraat					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Soort wijziging	Investering					
Financiële begrotingswijziging						Bedragen x 1.000 euro
Deelprogramma	Programma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
04.2 College, raad, wijkvernieuwing en ge	04 Dienstverlening en bestuur	Dir. PWW	I	2.050	500	1.550
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				2.050	500	1.550

Overige consequenties

Het herinrichten van het Floresplein/straat heeft natuurlijk niet alleen financiële consequenties. Een dergelijke ingreep in de openbare ruimte heeft ook andere gevolgen, waaronder;

- Veranderde verkeerssituatie. Elke verandering in een verkeerssituatie heeft aanpassingstijd nodig. Over het algemeen duurt het ongeveer 3 maanden voordat gebruikers aan de nieuwe situatie gewend zijn. Tot die tijd zal er hoogstwaarschijnlijk een toename zijn in het aantal meldingen over de verkeersveiligheid, maar we verwachten dat na de gewenningsperiode de gemiddelde snelheid niet meer tot onveilige situaties gaat leiden.
- Gevoel van veiligheid. Op dit moment wordt de openbare ruimte rondom het plein niet goed gebruikt. Er is overlast van drank en drugsdealers. Door de fysieke ingrepen geven we de openbare ruimte weer een frisse uitstraling. Vanuit het programma Leefbaarheid en Veiligheid wordt ingezet op meer herkenbare handhaving. De combinatie van beiden zorgen ervoor dat de openbare ruimte weer aantrekkelijk wordt voor de bewoners om te gebruiken. En dit versterkt weer de sociale cohesie.
- Vergrote betrokkenheid bewoners. De Indische Buurt heeft een hoge mate van bewonersbetrokkenheid. Er zijn vele initiatieven, organisaties en bewonersgroepen actief in de wijk om samen te werken aan het verbeteren van de wijk. Denk aan Goeiebuurt, platform Mooie Wijken, het Floreshuis, het Pand, DIB, de Jasmijn, de Moskee, het Groenhuis, enzovoorts. Alleen wordt nog steeds lang niet iedereen bereikt. Door de standplaatsen van de organisaties meer zichtbaarheid te geven door het verbeteren en verduidelijken van de looproutes, en door ruimte beschikbaar te stellen voor sociale initiatieven in de buitenruimte, is de verwachting dat bewoners beter bekend raken met de grote diversiteit aan sociale functies en deze ook gaan gebruiken.

Vervolg

Met het vaststellen van de beschikbare kredieten kunnen we verder met het uitwerken van het ontwerp. Dit is inclusief de plus om extra kwaliteit toe te gaan voegen aan de verblijfsruimte rondom de vijver aan de noordkant. We zullen daarnaast blijven afstemmen met betrokken partijen zoals Lefier, Vastgoedeigenaar van de winkelplint, de veiligheidsregio en de belangenorganisaties. Bewoners houden we op de hoogte van het proces via mooiewijken.nl en zullen door middel van een inloopavond de gelegenheid krijgen om het ontwerp met ons te bespreken.

Lange Termijn Agenda

December 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.